

Prof. dr Duško Bjelica, Dr Dragan Krivokapić

TEORIJA IGRE

Podgorica 2011.

Predavanje i prezentaciju pripremili:

prof. dr Duško Bjelica

sportmont@t-com.me

dr Ivan Vasiljević

ivan@ac.me

NASTAVNA JEDINICA:

VRSTE I KLASIFIKACIJA IGARA

TEORIJA IGRE

VRSTE I KLASIFIKACIJA IGARA

VRSTE IGARA

U savremenoj literaturi susrećemo se sa različitim tumačenjima, definicijama i podjelama igara. Kako bi se vršila selekcija igara i izbor onih za koje se smatra da će uspješnije odgovoriti unaprijed postavljenom zadatku koji treba riješiti na planu psihofizičkog života **svakog djeteta**, navodimo nekoliko podjela igara, za koje nam se čini da će biti od koristi za naše učitelje i vaspitače.

➤ VRSTE I KLASIFIKACIJA IGARA

- 1. igre opštih funkcija (**intelektualne, čulne, motorne i dr.**);
- 2. igre specijalnih funkcija (**borba, lov, imitacija**);
- Pijaže govori o: **1) igrama vježbanja ili senzomotoričkim igrama 2), simboličkim igrama 3) i igrama reda.**

VRSTE I KLASIFIKACIJA IGARA

Za djecu od šest godina posebno su karakteristične stvaralačke igre i igre sa pravilima.

Stvaralačke igre su takve u kojima sadržaj igre djeca sama izmišljaju, na osnovu određene teme. Ističu se:

- igre uloga,
- igre dramatizacije
- konstruktivne igre

IGRE ULOGA

Igra uloga je posebno zanimljiva za djecu. Na ovom uzrasnom dobu djeca su u stanju da se **identifikuju** sa likovima i ulogama koje tumače. Zahvaljujući dovoljnom fondu riječi, bogatijoj mašti, izražajnom govoru i mimici, djeca pokazuju izvjesne likove i događaje vrlo živo i povezano.

IGRE DRAMATIZACIJE

→ **Igre dramatizacije** proizilaze iz igre uloga. Djeca šestogodišnjeg uzrasta su u stanju da dramatizuju događaje iz književnosti i neposredne okoline (kuća, vrtić, ulica). Ovdje se zbivanja pokazuju u cjelini, od početka do kraja.

IGRE DRAMATIZACIJE

- Djeca pokazuju visok stepen aktivnosti. Veoma efektno izražavaju svoja **doživljavanja, osjećanja i raspoloženja**. Pri tome se služe **racionalnim** govorom, dijalogom, gestovima, mimikom. Ove igre se mogu izvoditi i trojako sa lutkama za pozorište, kao pozorište sjenki ili kao „živa” predstava.

KONSTRUKTIVNE IGRE

Konstruktivne igre imaju više vidova. Najčešće se radi o *modelovanju, slaganju i građenju.*

Djeca se služe pijeskom, glinom, plastelinom, kockama, kutijama, drvcima, gotovim dijelovima pojedinih predmeta (željeznica, most, tunel, dizalica, utovarivač i slično).

Tako su djeca u situaciji da grade vozove, brodove, avione, mostove, figure ljudi i raznih predmeta.

KONSTRUKTIVNE IGRE

Djeca unose niz stvaralačkih elemenata i njihova cjelokupna pažnja je usmjerena na stvaranje novog predmeta. Ove igre zblžavaju djecu, kod kojih se razvijaju pozitivna socijalna osjećanja, zatim solidarnost, zajednički rad i slično.

Motoričko učenje?

KLASIFIKACIJA IGARA

Klasifikacijom igara bavili su se mnogi autori. Gotovo kod svih autora klasifikacije su različite. Mnogi poznati teoretičari igre su nastojali da razvrstaju igre **u određene kategorije i grupe**, koje bi objedinili šire sa istim ili srodnim sadržajima.

Tako, pojedini autori polaze od godišnjeg doba, drugi od uzrasta, pola ili nekih drugih karakteristika učesnika, treći od karaktera aktivnosti ili sadržaja igre...

➤ KLASIFIKACIJA IGARA

Sve zavisi od kriterijuma koji je u osnovi **klasifikacije**. Kod raznih autora kriterijumi su različiti, te otuda i različito klasifikovanje igre. Na primjer, drugačija će biti **klasifikacija igre**, ako je za kriterijum klasifikacije uzet sadržaj igre ili način organizacije; drugačija, ako je u osnovi kriterijum mjesto izvođenja ili broj učesnika; drugačija ako je osnov za kriterijum uzet uzrast djece, godišnje doba.

➤ KLASIFIKACIJA IGARA

- Osnovne kategorije igara **Biler** određuje na taj način što najprije utvrđuje pojedine faze u razvoju dječije aktivnosti u oblasti igara. Polazeći od ovog kriterijuma on je sve igre podijelio u **četiri grupe**:
  - **funkcijske,**
  - **fiksijske,**
  - **konstruktivne i**
  - **ozbiljne ili sport.**

FUNKCIJSKE IGRE

- **Funkcijske igre** *(prva godina života)* su satkane od različitih, mahom neodređenih pokreta ruku, nogu i drugih dijelova tijela pomoću kojih dijete upoznaje funkcije aparata za kretanje, govor i dr., i na izvjestan način ih uvježbava i priprema za kasniju cjelishodnu upotrebu, to su *prve igre djeteta i njegovo ulaženje u svijet igara.*

» FIKCIJSKE IGRE

- Fikcijske igre (od 2 - 5 godine života) su one u kojima je najviše zastupljena fantazija. U njima dijete oponaša način života odraslih koristeći se predmetima koji najčešće imaju simboličko značenje (personifikacija predmeta). Značaj ovih igara je upravo u tome što one bude i podstiču dječiju fantaziju i na prikladan način približavaju djetetu stvarnost i buduće životne obaveze.

KONSTRUKTIVNE IGRE

- **Konstruktivne igre** (od 6 - 13 godine života) su počeci stvaralačke aktivnosti djeteta. Pomoću fantazija i mišljenja dijete proučava okolni svijet, postavlja i ostvaruje svoje zamisli, samo ili uz pomoć drugih, nastojeći uvijek da učini bolje, više teže (slaganje kockica, građenje mostova, kula i slično).

➤ OZBILJNE IGRE ILI SPORT

Ozbiljne igre ili sport predstavljaju nekakav međustepen između igre i rada. One nastaju kada „naivna” igra preraste u ozbiljnu aktivnost, a njihov osnovni sadržaj čini borba, težnja za uspjehom.

➤ KLASIFIKACIJA IGARA

Druga značajnija klasifikacija, koja takođe polazi od razvojnih perioda dječije igre, sve igre razvrstava u dvije osnovne grupe:

➔ stvaralačke i
➔ pedagoške.

STVARALAČKE IGRE

- Stvaralačke igre održavaju, najvećim dijelom, razne događaje i pojave iz neposredne okoline djeteta. Ove igre dijete **samo izmišlja**, dajući im različite sadržaje i zadatke, što mu upravo i omogućuje da ispolji svoje utiske i doživljava, da **razvija** samoinicijativnost, radoznalost, snalažljivost i slično.

» PEDAGOŠKE IGRE

Pedagoške igre obuhvataju sve igre koje se koriste u pedagoškom radu. Po pravilu, dakle, njihov sadržaj je unaprijed određen i ostvaruje se pod neposrednim nadzorom vaspitača. Većina autora dijeli ove igre u dvije grupe od kojih prvu čine tzv. „**elementarne igre**“, a drugu „**sportske**“ igre.

ELEMENTARNE IGRE

- **Elementarne igre** satkane su od različitih pokreta i kretanja čija sadržina i način korišćenja zavise od konkretnih zadataka koji se pred igru postavljaju. Najčešće ove igre su usmjerene na **usavršavanje pojedinih motoričkih kvaliteta** u specifičnim uslovima nadigravanja (borbe, nadmetanja) čime se praktično proširuje krug njihovog uticaja i na sve ostale sfere ljudske ličnosti.

SPORTSKE IGRE

- **Sportske igre** su nastale iz elementarnih, ali za razliku od njih one se odlikuju čvrstim, standardnim pravilima kojima se regulišu ne samo odnosi igrača već i organizacije igre, a često i **nivo sposobnosti** i drugih uslova igre. Pojedini autori dijele ove igre na **kolektivne i individualne** u kojima se takmiče pojedinci, bilo pojedinačno ili u parovima.

HVALA NA PAŽNJI!

https://www.researchgate.net/publication/340116376_Teorija_Igre

Prof. dr Duško Bjelica, Dr Dragan Krivokapić

TEORIJA IGRE

Podgorica 2011.